

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TRANSILVANIA DIN BRAȘOV
1.2 Facultatea	DREPT
1.3 Departamentul	DREPT
1.4 Domeniul de studii de ¹⁾	DREPT
1.5 Ciclul de studii ²⁾	MASTER
1.6 Programul de studii/ Calificarea	DREPT ȘI DIPLOMAȚIA DEZVOLTĂRII DURABILE (în limba engleză) / MASTERAT ÎN DREPT ȘI DIPLOMAȚIA DEZVOLTĂRII DURABILE (în limba engleză)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	INSTITUȚII DE DREPTUL FAMILIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ (EUFAM2)							
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. dr. Ioana NICOLAE							
2.3 Titularul activităților de seminar/ laborator/ proiect	Lect. dr. Georgeta Bianca SPÎRCHEZ							
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ³⁾ Obligativitate ⁴⁾	DAP DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/ laborator/ proiect	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/ laborator/ proiect	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					56
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					68
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					2
3.7 Total ore de activitate a studentului	158				
3.8 Total ore pe semestru	200				
3.9 Numărul de credite ⁵⁾	8				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	• utilizarea noțiunilor juridice generale, a legislației incidente, precum și a jurisprudenței și doctrinei relevante

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• sală de curs dotată cu tablă/videoproiector
5.2 de desfășurare a	• acces la suportul de curs și la legislație și jurisprudență;

seminarului/ laboratorului/ proiectului	• sală de curs dotată cu tablă/videoproiector
--	---

6. Competențe specifice acumulate (conform grilei de competențe din planul de învățământ)

Competențe profesionale	Cp.1 cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și în cadrul acestora a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului, utilizarea adecvată a limbajului specific în comunicarea cu medii profesionale diferite R.1.1 să cunoască aprofundat noțiunile și instituțiile specifice EUFAM2; R.1.2 să descrie conceptele, teoriile și metodologiile utilizate în EUFAM2; R.1.3 să definească și să clasifice teoriile, paradigmele și principiile utilizate în EUFAM2; R.1.4 să identifice normele juridice din sistemul de drept european și a principalelor instrumente juridice internaționale din EUFAM2; R.1.5 să definească conceptele și să analizeze aprofundat aceste concepte, precum și a metodele și teoriile utilizate în interpretarea și compararea instituțiilor din dreptul european și internațional; R.1.6 să identifice sursele de informare în domeniul dreptului (legislației, doctrinei și jurisprudenței), aplicabile la o problemă de drept, inclusiv utilizarea bazelor de date juridice
	Cp.2 utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi în contexte mai largi asociate domeniului R.1.2.1 să utilizeze limbajul juridic de specialitate pentru explicarea și interpretarea conceptelor și teoriilor specifice EUFAM2; R.1.2.2 să utilizeze conceptele și teoriile din domeniul juridic, pentru explicarea și interpretarea textelor de lege (normelor juridice) europene și internaționale; R.1.2.3 să explice și să interpreteze normele juridice europene și internaționale prin utilizarea cunoștințelor însușite în EUFAM2; R.1.2.4 să interpreteze raportul dintre instituțiile EUFAM2 și cele specifice ale altor state prin utilizarea metodelor comparative și interpretative; R.1.2.5 să explice și să interpreteze sursele de informare din EUFAM2 (legislația, doctrina și jurisprudența), referitoare la o problemă de drept concretă; R.1.2.6 să explice și să interpreteze modul în care fenomenul juridic se intersectează cu situațiile de fapt (modul în care o situație de fapt dobândește semnificații în plan juridic)
	Cp.3 utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic, în situații incomplet definite, pentru a rezolva probleme teoretice și practice noi R.1.3.1 să utilizeze limbajul juridic de specialitate în elaborarea unor argumentări specifice în EUFAM2; R.1.3.2 să aplice teoriile, principiile și conceptele EUFAM2 într-un context determinat; R.1.3.3 să identifice prevederile legale din legislația europeană și internaționale specifice EUFAM2, aplicabile într-un context determinat; R.1.3.4 să realizeze corelații și comparații între instituții ale sistemului de drept european și ale celui de drept internațional într-un context determinat, cu utilizarea metodelor și tehnicilor specifice EUFAM2; R.1.3.5 să selecteze informațiile juridice necesare pentru rezolvarea unei probleme concrete în cercetarea aprofundată a EUFAM2; R.1.3.6 să soluționeze problema de EUFAM2 pe care o ridică o situație de fapt
	Cp.4 utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive R.1.4.1 să utilizeze limbajul juridic de specialitate pentru evaluarea conceptelor, teoriilor și metodelor consacrate în EUFAM2; R.1.4.2 să analizeze datele preliminare, să le interpreteze, să realizeze clasificări și delimitări conceptuale specifice EUFAM2; R.1.4.3 să realizeze studii juridice și să distingă între prevederile relevante față de cele irelevante care au incidență în rezolvarea unor situații specifice EUFAM2; R.1.4.4 să interpreteze și să evalueze metodele specifice ce pot fi utilizate pentru determinarea raportului dintre instituțiile EUFAM2 la nivel european și internațional; R.1.4.5 să evalueze critic textele din legislație, doctrină și jurisprudență, referitoare la o problemă concretă de EUFAM2; R.1.4.6 să realizeze selecția corectă și argumentată între mai multe soluții care pot fi date unei situații de fapt specifice EUFAM2
	Cp.5 elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative R.1.5.1 să folosească limbajul juridic de specialitate în elaborarea proiectelor profesionale specifice EUFAM2; R.1.5.2 să elaboreze proiecte profesionale cu utilizarea teoriilor, principiilor și metodelor specifice EUFAM2; R.1.5.3 să elaboreze proiecte profesionale cu utilizarea legislației europene și a celei internaționale în vigoare specifice EUFAM2; R.1.5.4 să elaboreze proiecte profesionale cu utilizarea metodelor de comparare a legislației europene și a internaționale EUFAM2; R.1.5.5 să elaboreze proiecte profesionale utilizând legislația, doctrina și jurisprudența din sfera EUFAM2; R.1.5.6 să elaboreze un studiu și / sau proiect profesional pornind de la încadrarea juridică a unei situații de fapt specifice EUFAM2
	Cp.6 exercitarea responsabilității și autonomă a atribuțiilor specifice profesiei juridice R.1.6.1 să execute sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și independență profesională; R.1.6.2 să-și asume roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții; R.1.6.3 să-și controleze și gestioneze procesul de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale

Competențe transversale	Ct.1 autonomie și responsabilitate pentru executarea sarcinilor profesionale în condiții de muncă în echipă, autonomie restrânsă, distribuția sarcinilor și responsabilităților și asistență calificată la îndeplinirea obiectivelor R.1. 1.1 să-și însușească capacitatea de a lucra independent, beneficiind doar de o minimă îndrumare, pentru obținerea informațiilor bibliografice, jurisprudențiale sau legislative necesare îndeplinirii unei sarcini specifice asociate unuia din domeniile juridice; R.1. 1.2 să aibă capacitatea de a-și identifica propriile surse și resurse de învățare; R.1. 1.3 să aibă capacitatea de a reflecta asupra progreselor realizate în procesul de învățare; R.1. 1.4 să deprindă principiile, normele și valorile specifice „lucrului bine făcut”, respectiv strategiile de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și valorilor codului de etică profesională Ct.2 interacțiune socială, care presupune familiarizarea cu rolurile și responsabilitățile asumate în condițiile muncii în organizații și/sau instituții; absolvenții trebuie să aibă capacitatea R.1. 2.1 să folosească în mod corect limbajul și terminologia specifice domeniului juridic, astfel încât să poată comunica și interacționa cu alte persoane în cadrul unor echipe centrate pe realizarea unor sarcini comune; R.1. 2.2 să dezbată conținuturile unor monografii, cursuri, manuale, studii de caz etc. din domeniul juridic, demonstrând capacitatea de înțelegere și transmitere a conținuturilor respective; R.1. 2.3 să prezinte argumente în fața unei audiențe alcătuită din persoane cu niveluri diferite de pregătire și educație, astfel încât, prin limbajul juridic folosit, să se poată face înțeles și de alte categorii de persoane; R.1. 2.4 să demonstreze abilități de lucru în echipă atât prin activitățile curriculare, precum participarea la realizarea unor proiecte comune, cât și prin activități extra-curriculare; R.1. 2.5 să demonstreze asimilarea tehnicilor de relaționare în grup, a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă Ct.3 conștientizarea nevoii de formare profesională și științifică continuă și de utilizare eficientă a resurselor și tehnicilor pentru dezvoltarea profesională și personală continuă pe parcursul întregii vieți R.1. 3.1 să-și însușească și să utilizeze metode și tehnici eficiente de învățare; R.1. 3.2 să-și dezvolte abilități de autocontrol permanent și conștient cu privire la motivațiile pentru învățare, prin raportare la propriile obiective de dezvoltare profesională și personală; R.1. 3.3 să realizeze distincții între date, informații și cunoaștere și să aplice tehnici de gestionare a acestora; R.1. 3.4 să conștientizeze motivațiile extrinseci și intrinseci ale învățării continue.
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din competențele specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• studentul să cunoască aprofundat și să opereze cu noțiuni, concepte și categorii specifice dreptului european al familiei; • studentul să-și dezvolte capacitatea de a identifica legislația și jurisprudența specifice, precum și de a aprecia influența dreptului UE asupra dreptului familiei;
7.2 Obiectivele specifice	• studentul este capabil să identifice și să explice principiile dreptului european al familiei; • studentul este capabil să identifice și să explice impactul instrumentelor europene legale în cauze specifice dreptului familiei; • studentul este capabil să analizeze jurisprudența relevantă a CJUE în vederea înțelegerii raționamentului și a metodelor proprii de interpretare; • studentul este capabil să realizeze analize comparative relevante pentru teme specifice dreptului familiei, la nivel european; • studentul este capabil să selecteze și să aplice corect metodele și principiile de bază învățate în soluționarea problemelor practice și a spețelor specifice EUFAM2; • studentul este capabil să-și dezvolte abilitățile de a aplica corect cunoștințele teoretice acumulate pentru soluționarea problemelor practice și a spețelor specifice EUFAM2; • studentul să-și formeze și dezvolte capacitatea de analiză și sinteză; • studentul să-și dezvolte capacitatea de a realiza eseuri, proiecte de cercetare cu tematică în domeniu.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr de ore	Observații
1. Europeanizarea dreptului internațional al familiei: Competența UE de a adopta măsuri de drept internațional privat în această materie	Prelegere participativă, dezbateri, expunere, problematizare, exemplificare	2	-
2. Cadrul normativ european în materie de familie	Idem	2	-
3. Impactul Convenției Europene a Drepturilor Omului și al Curții Europene a Drepturilor Omului asupra dreptului european al familiei	Idem	2	-
4. Schimbarea conceptului de „familie” și provocările pentru dreptul național al familiei	Idem	2	-
5. Cooperarea europeană în domeniul competenței, al legii aplicabile și al recunoașterii și executării hotărârilor în materie de efecte patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate	Idem	2	-
6. Dreptul la viață de familie în contextul liberei circulații pe piața internă	Idem	2	-
7. Cuplurile căsătorite și regimurile matrimoniale. Cooperarea în domeniul competenței, al legii aplicabile și al recunoașterii și executării hotărârilor în materie de regimuri matrimoniale	Idem	2	-
8. Procedura divorțului potrivit dreptului unional	Idem	2	-
9. Competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere	Idem	2	-
10. Autoritatea părintească și protecția copiilor	Idem	2	-
11. Principiul interesului superior al copilului	Idem	2	-
12. Viața de familie în cazurile de migrație. Dreptul la reîntregirea familiei	Idem	2	-
13. Protecția minorilor: Convenția de la Haga privind aspectele civile ale răpirii internaționale de copii	Idem	2	-
14. Recunoașterea filiației între statele membre	Idem	2	-

Bibliografie

Thomas Pfeiffer, Quincy C. Lobach, Tobias Rapp (Eds.), Facilitating Cross-Border Family Life – Towards a Common European Understanding, Heidelberg University Publishing, 2021;

Stefan Arnold, Bettina Heiderhoff (EDS.), Children in Migration and International Family Law. The Child's Best Interests Principle at the Interface of Migration Law and Family Law, Springer, 2022;

European Union Agency for fundamental rights, Handbook on European law relating to the rights of the child 2022 edition (https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-coe-2022-handbook-child-rights_en.pdf);

Council Regulation (EU) 2016/1103 of 24 June 2016 implementing enhanced cooperation in the area of jurisdiction, applicable law and the recognition and enforcement of decisions in matters of matrimonial property regimes;

Council Regulation (EC) No 4/2009 of 18 December 2008 on jurisdiction, applicable law, recognition and enforcement of decisions and cooperation in matters relating to maintenance obligations;
Council Regulation (EU) 2019/1111 of 25 June 2019 on jurisdiction, the recognition and enforcement of decisions in matrimonial matters and the matters of parental responsibility, and on international child abduction

8.2 Seminar/laborator/proiect	Metode de predare-învățare	Număr de ore	Observații
1. Ghid de orientare privind identificarea legislației și jurisprudenței specifice	Dezbateri, expuneri, problematizare, exemplificare, studiu de caz	1	-
2. Cooperarea judiciară europeană în materie civilă (de familie). Instrumente juridice	Idem	1	-
3. Rolul instanțelor europene în garantarea dreptului la familie	Idem	1	-
4. Dinamica conceptului de „familie” și provocările pentru dreptul intern al familiei	Idem	1	-
5. Cooperarea europeană în domeniul competenței, al legii aplicabile și al recunoașterii și executării hotărârilor în materie de efecte patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate. <i>Studiu de caz</i>	Idem	1	-
6. Dreptul la viață de familie în contextul liberei circulații pe piața internă. <i>Cauza Coman</i>	Idem	1	-
7. Cuplurile căsătorite și regimurile matrimoniale. Cooperarea în domeniul competenței, al legii aplicabile și al recunoașterii și executării hotărârilor în materie de regimuri matrimoniale. <i>Studiu de caz</i>	Idem	1	-
8. Procedura divorțului în cadrul dreptului UE. <i>Studiu de caz</i>	Idem	1	-
9. Competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere. <i>Studiu de caz</i>	Idem	1	-
10. Dreptul copilului de a fi îngrijit de părinții săi	Idem	1	-
11. Măsuri alternative de protecție a copilului și adopția	Idem	1	-
12. Reintegrarea familiei. <i>Studiu de caz</i>	Idem	1	-
13. Statutul copiilor rezultați din contracte internaționale de maternitate surrogat	Idem	1	-
14. Recapitulare finală	Idem	1	-

Bibliografie

Ioana Nicolae, *Assisted human reproduction by using a donor a novelty of the Romanian legislative system*, Law Review, 2014
Ioana Nicolae, Georgeta-Bianca Spirchez, *Actions regarding the Filiation with Regard to Mother in the Case of Surrogate Motherhood. Clarifications in the Practice of the Romanian Courts of Law*, Family Law Review
Ioana Nicolae, *The right to family reunification within the European Union*, Law Review, 2016
G.B. Spirchez, *Mutual recognition of family relations in the E.U. European Court of Justice case-law regarding the children of Rainbow Families*, Bulletin of the Transilvania University of Braşov-special issue 2022:
https://webbut.unitbv.ro/index.php/Series_VII/article/view/4605/3527

G.B. Spîrchez, *European Court of Justice Decision in Coman Case and Its Implications in the Same-Sex Spouses Matter*, Bulletin of the Transilvania University of Braşov, Series VII: Social Sciences ■ Law ■ Vol. 14(63) Special Issue: http://webbut.unitbv.ro/index.php/Series_VII/article/view/1044/943

G.B. Spîrchez, *Violation of the right to private and family life in case of lack of official recognition of same-sex relationships*, in Bulletin of the Transilvania University of Braşov vol.16 (65), nr.1/2023: https://webbut.unitbv.ro/index.php/Series_VII/article/view/5293/4135

G.B. Spîrchez, *The margin of appreciation recognized for the signatory states of the European Convention on Human Rights in the field of the medically assisted human reproduction*, in Law Review, special issue, dec. 2019

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţilor epistemice, ale asociaţiilor profesionale şi ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Prin însuşirea conceptelor teoretice şi abordarea aspectelor practice incluse în disciplina „Instituţii de dreptul familiei în Uniunea Europeană”, studenţii îşi însuşesc un bagaj de cunoştinţe consistent necesar aprofundării unor noţiuni, concepte şi principii specifice acestei discipline. Cursul respectă conţinutul oferit de programele de specialitate din alte ţări europene. Cursul există în programa de studii a universităţilor şi facultăţilor de profil din România.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea şi completitudinea cunoştinţelor	Evaluare orală, finală, în sesiunea de examene	70%
	Coerenţa logică, gradul de asimilare al limbajului de specialitate	Participare activă la cursuri	10%
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Capacitatea de a opera cu cunoştinţele asimilate	Evaluare orală în timpul semestrului	10%
	Capacitatea de aplicare în practică	Participare activă la seminarii	10%
10.6 Standard minim de performanţă			
- să dovedească însuşirea minimă a materiei; - expunerea orală să nu conţină erori grave; - activitate minimă în timpul semestrului.			

Prezenta Fişă de disciplină a fost avizată în şedinţa de Consiliu de departament din data de 06.02.2025 şi aprobată în şedinţa de Consiliu al facultăţii din data de 06.02.2025

Conf. dr. Roxana MATEFL, Decan	Lect. dr. Oana ŞARAMET, Director de departament
Prof. dr. Ioana NICOLAE, Titular de curs	Lect. dr. Georgeta Bianca SPÎRCHEZ, Titular de seminar/ laborator/ proiect

Notă:

- ¹⁾ Domeniul de studii - se alege una din variantele: Licență/ Masterat/ Doctorat (se completează conform cu Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare în vigoare);
- ²⁾ Ciclul de studii - se alege una din variantele: Licență/ Masterat/ Doctorat;
- ³⁾ Regimul disciplinei (conținut) - se alege una din variantele: **DF** (disciplină fundamentală)/ **DD** (disciplină din domeniu)/ **DS** (disciplină de specialitate)/ **DC** (disciplină complementară) - pentru nivelul de licență; **DAP** (disciplină de aprofundare)/ **DSI** (disciplină de sinteză)/ **DCA** (disciplină de cunoaștere avansată) - pentru nivelul de masterat;
- ⁴⁾ Regimul disciplinei (obligativitate) - se alege una din variantele: **DI** (disciplină obligatorie)/ **DO** (disciplină opțională)/ **DFac** (disciplină facultativă);
- ⁵⁾ Un credit este echivalent cu 25 de ore de studiu (activități didactice și studiu individual).